

I. Convenții de reciprocitate încheiate de România cu alte state, bazate pe principiul teritorialității

În anii '60, ca urmare a extinderii cooperării internaționale în cadrul Consiliului de ajutor economic reciproc, România a semnat mai multe Convenții în domeniul asigurărilor sociale, fiind instituită egalitatea de tratament, în ceea ce privește raporturile de muncă și acordarea prestațiilor, pe baza principiului teritorialității.

Concret, cetățenii unei Părți contractante care-și **stabilesc domiciliul** pe teritoriul celeilalte Părți contractante **beneficiază de același regim** ca și cetățenii acestei Părți contractante **în toate problemele privind prevederile sociale și raporturile de muncă**.

Au fost încheiate **convenții de reciprocitate** cu mai multe state, din care enumerăm pe cele care sunt **aplicabile și în prezent**:

- **Convenția** interguvernamentală între **R.P.R.** și **R.P.Albania** privind colaborarea în domeniul problemelor sociale și Protocolul privind aplicarea acesteia, semnate la București, 3 mai 1961, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr.865/1962, publicată în Culegerea de Hotărâri și Decrete ale Consiliului de Miniștri nr.1/1965;

- **Convenția** între **R.P.R.** și **U.R.S.S.** privind colaborarea în domeniul prevederilor sociale, încheiată la București, 24 decembrie 1960, aprobată prin Decretul nr. 165/1961, publicată în B.O.nr.7/1961.

 În anul 1991, cand au avut loc modificări structurale în spațiul sovietic, numai 5 state succesoare ale **U.R.S.S. (Rep. Moldova, Federația Rusă, Ucraina, Rep. Armenia, Rep. Belarus)** au notificat României opțiunea lor de a aplica in continuare Convenția. Unul dintre aceste state, cu cea mai mare pondere de aplicare a Convenției cu fosta U.R.S.S., este Rep. Moldova.

Convențiile de reciprocitate care nu mai sunt în vigoare, dar ale căror efecte se produc în continuare în ceea ce privește soluționarea unor cereri depuse în perioada în care aceste instrumente juridice erau încă aplicabile:

- **Convenția** între **R.P.R.** și **R.P.Bulgaria** privind colaborarea în domeniul problemelor sociale și Protocolul privind aplicarea acesteia, semnate la București, 14 martie 1960, aprobate prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 548/1960, publicată în Culegerea de Hotărâri și Decrete ale Consiliului de Miniștri nr.17/1960 – **și-a încetat valabilitatea la 01.01.2007**;

- **Convenția** între **R.P. România** și **Republica Cehoslovacia** privind colaborarea în domeniul problemelor sociale semnată la Praga, la 2 Mai 1957; după 1 martie 2004 s-a aplicat doar în relația cu Slovacia – **și-a încetat valabilitatea la 01.01.2007**;

- **Convenția** interguvernamentală între **R.P.R.** și **R.P.Ungaria** privind colaborarea în domeniul prevederilor sociale semnată la Budapesta, 7 septembrie 1961, aprobată prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr.732/1961, publicată în

Culegerea de Hotărâri și Decrete ale Consiliului de Miniștri nr.31/1961 – **și-a încetat valabilitatea la 01.11.2006.**

Cererile de acordare de prestații de asigurări sociale prevăzute de legislația română în vigoare se **depun la sediul casei teritoriale de pensii** în a cărei rază teritorială domiciliază solicitantul, acestea având calitatea de **instituții competente** în instrumentarea cazurilor.

Cererea însoțită de documentele necesare va fi transmisă **Direcției Relații Internaționale – Serviciul Convenții și Acorduri Bilaterale** din cadrul CNPAS, care are rolul de **organism de legătură** cu organismele de asigurări sociale similare din celelalte state, în aplicarea instrumentelor juridice internaționale.

Documentele necesare sunt următoarele:

- traducerea legalizată a **carnetului de muncă** (cu activitatea încheiată pe teritoriul statului respectiv) sau a **adeverințelor** eliberate de angajatori;
- traducerea legalizată a **diplomei de studii** sau copia legalizată a **atestatului de echivalare a studiilor**;
- traducerea legalizată a **livretului militar**;
- traducerea legalizată a **certificatelor de atestare a unor specializări** (de ex. certificatele de conferire a gradelor didactice);
- copia **legitimației de pensionar**, în cazul în care solicitantul a fost pensionar pe teritoriul celuilalt stat contractant;
- copia **certificatului de căsătorie** sau a **hotărârii de divorț**;
- copia **cărții de identitate** din România, valabilă la data depunerii cererii.

Dosarul se depune de către persoana îndreptățită, de către mandatarul desemnat de aceasta cu procura specială, de către tutorele sau curatorul acesteia.

Procedura de soluționare de către serviciul susmenționat este următoarea:

- **solicită organelor competente** din celelalte state contractante **confirmarea perioadei de asigurare** realizate conform legislației acestora;
- verifică dacă perioada de asigurare confirmată de organul competent al celuilalt stat contractant corespunde cu cel rezultat din actele doveditoare prezentate de solicitant;
- solicită **Direcției Politici Salariale** din cadrul MMFES **echivalarea, din punct de vedere salarial, a funcțiilor** deținute de solicitant pe teritoriul celorlalte state contractante;

În situația în care nu se cunosc funcțiile deținute de solicitant, la stabilirea drepturilor de asigurări sociale se vor aplica prevederile art. 161 alin. (2) și (3) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

- după obținerea echivalării funcțiilor, **dosarul se remite casei teritoriale de pensii**, instituția competentă în stabilirea și plata drepturilor de pensie din România, care soluționează cererea în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

II. Acorduri bilaterale încheiate de România cu alte state, bazate pe principiile de coordonare

Datorită procesului de aderare a României la Uniunea Europeană, a apărut necesitatea redefinirii cadrului juridic bilateral în domeniul securității sociale dintre România și celelalte state. În contextul pregătirii aderării României la U.E. și aplicării regulamentelor europene de coordonare a sistemelor de securitate socială, s-au inițiat demersuri pentru încheierea de noi acorduri în domeniul securității sociale, cu respectarea principiilor fundamentale ale coordonării:

- Unicitatea legislației aplicabile
- Egalitatea de tratament
- Menținerea drepturilor obținute (prin exportul prestațiilor de securitate socială)
- Menținerea drepturilor în curs de dobândire (prin totalizarea perioadelor de asigurare)

Acorduri bilaterale care sunt în prezent în vigoare:

- **Acordul dintre România și Republica Macedonia** în domeniul asigurărilor sociale, semnat la București la 27.02.2006, ratificat prin Legea nr. 326 din 22 noiembrie 2007, publicată în M.O. nr. 817 din 30 noiembrie 2007, a intrat în vigoare la 1 martie 2008;

- **Acordul între România și Republica Turcia** în domeniul securității sociale, semnat la Ankara la 6 iulie 1999, ratificat prin Legea nr. 551 din 14 octombrie 2002, publicată în M.O. nr. 785 din 29 octombrie 2002, și Aranjamentul Administrativ pentru aplicarea Acordului, semnat la 30 mai 2003, la București, a intrat în vigoare la 1 martie 2003.

Acorduri bilaterale care nu mai sunt în vigoare, ale căror efecte se produc în continuare în ceea ce privește soluționarea unor cereri depuse în perioada în care aceste instrumente juridice erau încă aplicabile:

- **Acordul dintre România și Republica Austria** în domeniul securității sociale, ratificat prin Legea nr. 295 din 7 iulie 2006, publicată în M.O. nr. 611 din 14 iulie 2006, a intrat în vigoare la 1 decembrie 2006, **și-a încetat valabilitatea la 01.01.2007**;

- **Acordul între România și R. Cehă**, în domeniul securității sociale, semnat la București, la 24 septembrie 2002, ratificat prin Legea nr. 233 din 23 mai 2003, publicată în M.O. nr. 366 din 29 mai 2003, a intrat în vigoare la 1 martie 2004, **și-a încetat valabilitatea la 01.01.2007**;

- **Acordul între România și Republica Federală Germania** privind securitatea socială, semnat în 8 aprilie 2005 la București, ratificat prin Legea nr. 406 din 29 decembrie 2005, publicată în M.O. nr. 1194 din 30.12.2005, a intrat în vigoare la 1 iunie 2006, **și-a încetat valabilitatea la 01.01.2007**;

- **Acordul dintre România și Republica Ungară** în domeniul securității sociale, semnat la București la 20 octombrie 2005, ratificat prin Legea nr. 296 din 7

iulie 2006, publicată în M.O. nr. 603 din 12 iulie 2006, a intrat în vigoare la 1 noiembrie 2006, și-a încetat valabilitatea la 01.01.2007.

III. Acorduri și Convenții care nu s-au aplicat niciodată sau care și-au produs efectele pentru cazuri izolate:

- **Convenție între Guvernul R.S.R. și R. Algeriene Democratice și Populare** privind asigurările sociale, semnată la Alger la 29 decembrie 1981, ratificată prin Decretul nr.261/1982 și **Aranjamentul Administrativ** pentru aplicarea convenției, semnat la 5 noiembrie 1982;
- **Acord între Guvernul R.S.R. și Guvernul Republicii Populare Democratice Coreene** privind colaborarea în domeniul asigurărilor sociale, semnat la Phenian, 20 aprilie 1982, ratificat prin Decretul Consiliului de Stat nr.100/1983, publicat în B.O. nr.23/1983;
- **Acord între Guvernul R.S.R. și Jamahiria Arabă Libiană Populară Socialistă** în domeniul asigurărilor sociale, semnat la Tripoli, la 18 aprilie 1977, ratificat prin Decretul Consiliului de Miniștri nr.389/1977, publicat în B.O.nr.118/1978 și **Acordul între R.S.R. și Jamahiria Arabă Libiană Populară Socialistă** în domeniul asigurărilor sociale, semnat la Tripoli la 5 martie 1985, ratificat prin Decretul Consiliului de Miniștri nr.189/1986, **Aranjamentul Administrativ** pentru aplicarea acordului și **Protocolul** privind încheierea Aranjamentului Administrativ, semnate la 9 august 1986;
- **Convenție dintre România și Marele Ducat de Luxemburg** în domeniul securității sociale, semnată la București la 18 noiembrie 2004, ratificată prin Legea nr. 298 din 24 octombrie 2005, publicată în M.O. nr. 963 din 31 octombrie 2005, a intrat în vigoare la 1 martie 2006, și-a încetat valabilitatea la 01.01.2007
- **Convenție** în domeniul asigurărilor sociale între **R.S.R. și Regatul Maroc**, semnată la Rabat, 27 iulie 1983, aprobată prin Decretul Consiliului de Miniștri nr.215/1984, publicat în B.O.din 29.06.1984 și Aranjamentul Administrativ pentru aplicarea convenției, semnat la 14 septembrie 1983;
- **Acord între Guvernul R.S.R. și Guvernul Republicii Peru** în domeniul asigurărilor sociale, semnat la București, 20 noiembrie 1982, ratificat prin Decretul nr.482/1983;
- **Acord între România și Regatul Țărilor de Jos** privind exportul prestațiilor de securitate socială, semnat la București, la 13 noiembrie 2001, ratificat prin Legea nr. 477 din 9 iulie 2002, publicată în M.O. nr. 558 din 30 iulie 2002, a intrat în vigoare la 1 noiembrie 2002, și-a încetat valabilitatea la 01.01.2007.

Începând cu **01.01.2007** acordurile încheiate cu statele membre ale U.E. și-au încetat valabilitatea întrucât, prin aderarea României la U.E., au **aplicabilitate directă Regulamentele Consiliului nr.1408/71/CEE și nr.574/72/CEE.**

În prezent, sunt în curs de negociere acorduri între **România și următoarele state**